BİRİNCİ Hareket Ordusu

Alemdar hâdisesi

Yazan: SALÂHADDİN GÜNGÖR

Üçüncü Selim hançerlenmiş fakat Şehzade Mahmud kurtarılmıştı

Alemdar nihayet Babüsseadeyi kırdırıp içeri girdiği zaman Sultan Selimin kanlı na'şile karşılaşmıştı

— 9 —

Topkapı Sarayında, Şehzade Mahmudun kaçırıldığı merdiven (Cevri Kalfa yukarıda, iki kapı arasındaki sahanlıktan kül serpmiştir)

Katiller bir anda, içeri dolmuşlardı. Gözdeler, başlarına örtü aramak kaygusile öteye beriye şuursuzca koşuyorlardı. Sultan Selim, heyecandan kısılan sesile nezire sordu:

— Cellâd mısız?..

Nezir, doğrudan doğruya cevab vermiyerek mırıldandı:

— Ne etmeli!.. Fitne sizin başınız altından çıkıyor!

Padişah irkildi. Yüzü sapsarı kesilmişti. Ayakta sendeleyordu. Nezir, daha fazla beklemiyerek arkasındakilere seslendi:

— Bire ne durursuz?.

Gök gürültüsünü andıran haykırışmalar arasında on kadar hançerin parıltısı gözalıcı bir şimşek gibi odanın içinde çaktı.

Cariyeler, araya girmeğe çalışarak:

— Kıymayın efendimize! diye yalvarıyor, Refet kadın kendini yerden yere atıyor, ve Padişah soğukkanlılığını tekrar ele almış, hazin hazin tekbir getiriyordu.

Refet kadın, son bir gayretle kocasının üzerine atılmak istedi. Fakat temas edebildiği şey artık onun kanlı cesedinden ibaretti.

Yatak odasından yükselen korkunc vaveylâ, koridorlarda acıklı akisler bırakarak perde perde sönerken, katiller sevinc naralarile ortalığı çınlatarak kuşhane kapısı önünde gözden kayboldular. Refet kadın, sevgili efendisinin nâşı üzerine kapanmış, sarsıla sarsıla ağlayordu. Bu sırada, pencerenin aralığında, Sultan Mustafanın ikballerinden birile karşılaştı. Bu felâketli anında düşmanile gözgöze gelmek, Refet kadın için ölüm kadar ağır bir darbe olmuştu. Bu darbeye takat getiremiyerek düşüp bayıldı. Cariyeler, gözdeler, birer ikişer çekilerek onu kanla mülemmâ bir odanın içinde kocasının taze ölüsile başbaşa bırakmışlardı.

. . . . . .

Cinayet heyeti, Selimin işini bitirdikten sonra, İkinci Mahmudun dairesine seğirttler Şehzadenin hizmetinde bulunan emektar Cevri kalfa, Sultan Selim sarayındaki gürültüyü duymuş ve nöbetin kendi efendisine geleceğini anlamıştı. İkinci Mahmudu alıp, hemen kendi dairesine geçirdi.

Sarayın «altın yol» dedikleri harem kısmının dar bir merdiveni önünde, Cevri kalfa, Mustafa taraftarlarına karşı kaşla göz arasında bir müdafaa tertibatı vücude getirmişti. Katiller, altın yola hücum ettikleri zaman, burasının daha evvel, Cevrinin adamlarından Hafız İsa, Anber ve Kasım Ağalar tarafından tutulduğunu hayretle gördüler.

İlkin «Sultan Mustafalû» Ebe Selim, merdivene doğru yürüyerek:

— Ağalar yol açın! Şehzade fermanlıdır!.. Size zarar gelmesin! diye bağırdı.

Fakat, Hafız İsa, Anber ve Kasım Ağalar, basamakları üçer dörder atlayarak, çoktan merdivenin üstbaşına varmışlardı. Kasım Ağa, ilk olarak yolu kesti:

— Buradan geçemezsiz... Varın işinize gidin!..

Fakat, nezir büyük bir cür'etle ileri atıldı. Bir yandan da arkadaşlarının cesaretini artırmağa çalışıyordu:

— Bire durman! Şehzade yukarıdadır. Başladığımız işi yarıda komıyalım!..

Bu sözler tesirini göstermekte gecikmemiş, ağalar birbiri ardınca, kılıclar,

Arz odası önünde Selimi Salisin cesedinin yatırıldığı kızıl taş

yataganlar ve hançerlerle merdivene saldırmışlardı.

Kasım Ağa, merdiven başındaki korkuluğu siper alarak müdafaaya başladı. Eline geçen şeyleri, asilerin kafasına fırlatıyordu. Fakat çok geçmeden bir mızrak darbesile yere yuvarlandı.

Merdiven başının müdafaası sarsılmak üzere idi. Dişlerine kadar müsellâh izbandud gibi heriflere karşı ağalar daha ne kadar mukavemet edebilirlerdi?..

İşte tam bu sırada, Cevri kalfa göründü. Elinde, içi kül dolu kocaman bir çömlek vardı ve gözleri «çeşimhanelerinden dışarı fırlamış» olduğu halde, çömlekten avuc avuc kül savurarak oraları dumana boğmağa başlamıştı. Bir taraftan da, İsa ve Anber Ağalara:

— Damdan kaçırın, damdan kaçırın! diye bağırıyordu.

Kasımın yaralanmasından istifade ederek, merdivenin üstbaşına kadar çıkan katiller, kül dolan gözlerinin acısına dayanamıyarak, tersyüzüne geri döndüler.

Bu beklenmedik kül yağmurunun katillere verdiği şaşkınlık arasında, Anber ve Hafız İsa Ağalar, Şehzade Mahmudu, dama açılan çatı aralığından kaçırmağa muvaffak olmuşlardı.

Fakat tehlike hâlâ geçmiş değildi. Çünkü Cevri kalfanın çömleğindeki küller tükenmek üzere idi. Tekrar mutfağa koşup kül almağa vakit olmadığı gibi, Ebe Selimin de ilk şaşkınlığı geçmiş, gözlerini ovalayarak etrafını seçmeğe başlamış, ve fırsat budur diyerek dama kaçırılmak üzere bulunan Şehzade Mahmudu, fırlattığı keskin bir demir parçasile kolundan yaralamıştı.

Katiller, belki, Cevri Kalfayı da bir kılıcda yere sererek dama çıkacaklardı. Fakat, tam bu sırada, saraya dolan Alemdar askerinin velvelesi kulaklarına geldi. Canlarının kaydına düşerek, tersyüzüne döndüler. O bir avuc kül olmasaydı, Osmanlı hanedanı, daha bundan yüz şu kadar sene evvel kül olup gitmişti.

Biraz sonra, İmam Hafız Mehmed Efendi, Lala Mehmed Bey, Tayyar Efendi, Arif Ağa, kuşhaneden getirdikleri uzun bir merdiveni bellerindeki şal kuşaklarla bağlayarak, saçağa dayadılar. Şehzade aşağı indirildi. Dama çıkarken, acele ile başını bacaya çarparak, kaşı üzerinden de ayrı bir yara aldığı için Şehzadenin yüzü gözü kan içinde idi. Hemen oracıkta yaraları sarıldı, üstüne başına biraz çeki düzen verildi. Ve kendisi önde, imam efendi arkada yola düzüldüler.

Alemdar, kazma ve külünklerle kırılan Babüssaadeden içeri girdiği zaman, arz odası önünde, gözüne ilk ilişen şey, Sultan Selimin bir eski hasır üzerine yatırılan kanlı nâşı oldu. Alemdar bu manzara karşısında, âsabı ne kadar bozulmuş olmalı ki kendini tutamadı ve ölünün üzerine kapanarak çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı.

— Vay efendim... Cülûsun için bunca yerden geleyim de gözlerim seni bu halde görsün!.. diye dövünüyordu.

Sonra, birden başını kaldırarak, sıkılmış yumruklarile, boşluğa doğru haykırdı.

— Bu saray halkını şimdi bitirsem gerek değil mi?..

Askerler, başbuğlarının ağladığını ilk defa görüyorlardı. Onu ağlatan hâdise, elbette kendilerini sevindirecek değildi. Paşaları küçük bir işaret etse, sarayın altını üstüne getirmeğe hazırdılar. Hatta, kalabalık arasında bazı sesler duyuldu:

— Niçin bize emir verilmez? Şuracıkta taş üstünde taş bırakmayıp, ortalığı birbirine katalım!.. Sultan Selim Efendimizi bu hale getirenlerin ettikleri yanlarına mı kalacak?. .

Alemdar Paşa da, belki bu yeis dakikalarında, sarayın tahribi için emir vermeyi aklından geçiriyordu. Ramiz Efendi tam zamanında Alemdarı ikaz etti:

— Aman paşam... Ağlanacak zamanda değiliz. İntikamımızı sonra da alırız. Şimdi hemen tahtın sahibini bulup iclâs etmeliyiz!

Tuna Seraskerinin aklı başına gelir gibi olmuştu. Sekbanlara emir verdi:

— Tez koşup Sultan Mahmud Efendimizi arayıp bulun... Hainler ona da bir ziyan eriştirmiyeler!..

(Arkası var)

Doğru değil mi?

Havagazı fiatları

Bir iki gündür gazetelerde İstanbul ve Kadıköy Havagazı şirketinin fiatları arttırmak istediğine dair bazı haberler intişar ediyor. Bu arada verilen malûmat şirketin talebinin hiç de yerinde olmadığını gösteriyor. Çünkü son bilânçoda tespit edilen kâr ve ayrılan ihtiyat akçası, idare meclisi azalarına verilen huzur hakları Havagazı şirketinin işlerinin pek yolunda gitmekte olduğunu ispat ettiği gibi abonelerin git - tikçe çoğalması da kazancının ziyadeleşmekte olduğunu meydana çıkarmaktadır.

Fakat bütün bunları bir tarafa bırakarak asıl meselenin ruhuna temas edelim. Malûm ya, havagazının iptidaî maddesi kömürdür. Kömür fiatlarında hissedilecek derecede bir yükselme görülmediği muhakkaktır. Görülmüş olsaydı, faaliyetinde havagazı şirketinin faaliyeti derecesinde kö - mürün mühim bir rol oynadığı Elektrik şirketi ve saire gibi müesseselerin de ayni vaziyete düşmeleri icab ederdi. Böyle bir şey bahis mevzuu olmadığına göre meseleyi tetkik eden komisyonun, talebin kabili tecviz olmadığını bu noktaya istinad ederek kestirip atması pek kolaydır, diyoruz,

Doğru değil mi?

Feci bir ölüm

Dün bir amele içine girdiği kuyunun çökmesi neticesi taş ve toprak altında kalarak feci bir surette öl - müştür.

Eminönünde Kemalpaşa cadde - sinde Hekimalipaşa sokağında oturan ve o civardaki Cemale aid bir inşaatta çalışan 330 doğumlu Kâzım Uysak, arsada bulunan 7 metre derinliğindeki kuyuya düşen tenekeyi çıkarmak istemiştir. Kuyunun içine giren Kâzım, birdenbire kuyu duvarının yıkılması üzerine taş ve toprakların altında kalarak ölmüştür.

İnhidam yerine gelen itfaiye, bir haylı çalıştıktan sonra zavallı a - melenin cesedini çıkarabilmiştir.

Zabıta, inşaat ile alâkadar mü - hendisler hakkında takibata başlamıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

İstanbul Borsası bugün açılıyor

Borsa acentalarından bir kısmı Ankaradan geldi

Bundan üç sene evvel Vekiller Heyeti kararile ve muvakkat kaydile Ankaraya naklolunan kambiyo, nükud, esham ve tahvilât borsasının tekrar İstanbulda faaliyete geçmesi için Vekiller Heyeti kararı dün Resmî Gazetede neşrolunmuştur. Bu yeni kararname ile Ankara borsası kaldırılmış ve İstanbul borsasının derhal faaliyete geçmesi karar altına alınmıştır.

Yeni İstanbul kambiyo, nükud, esham ve tahvilât borsası bu sabah saat ondan itibaren faaliyete geçecektir. Borsa için henüz daimî bir yer hazırlanmamış olduğundan muvakkaten kombiyo borsasının da ticaret ve zahire borsası salonunda faaliyette bulunması takarrür etmiştir. Kambiyo borsası saat 10 dan 12 ye, 14 ten 16 ya kadar faaliyette bulunacaktır.

Ankarada bulunan borsa acentalarından bir kısmı dün akşam şehrimize gelmiştir. Borsa komiseri İhsan Rifat ile tahvilât şubesi müdürü de bu sabah borsa memurlarile birlikte Ankaradan geleceklerdir. Kambiyo şubesi müdürü Hasan Basri esasen şehrimizde bulunmaktadır. Borsa idare meclisi reisi de İstanbuldadır.

Bugün İstanbul borsasının tekrar faaliyete geçmesi münasebetile merasim yapılacaktır.

MÜTEFERRİK

Fiat Murakabe Komisyonunda

Fiat Murakabe Komisyonu dün vali muavini Ahmed Kınığın riyaseti altında içtima ederek bazı mühim meseleleri tetkik etmiştir. Bu meyanda şehrin sadeyağ ihtiyacı da tetkik olunmuş bazı yağcılar komisyona davet edilerek izahat a - lınmıştır.

Anlaşıldığına göre İstanbulda eski mahsulden ehemmiyetli miktarda istok yağ vardır. Yeni mahsul de gelmeğe başlamıştır. Fiatlarda bir yükseklik olmadığı tespit olunmuştur .

Peşte Sergisi için hazırlıklar

Hükûmetimizin resmen iştirake karar verdiği Peşte Sergisine gidecek heyetimiz azası, hazırlıklar yapmak üzere dün gelmiştir. Sergiye gidecek nümuneler toplanmaktadır.

19 mayıs şenliklerine hazırlık

İstanbul Beden Terbiyesi muallimleri dün öğleden sonra Maarif Müdürlüğünde umumî bir toplantı yapmışlar, hazırlık komitesi tara - fından tespit edilen 19 mayıs gençlik bayramına aid programı tekemmül ettirmişlerdir.

Bu programa göre, liseler, muallim mektebleri, kız enstitüleri Fener stadyomunda, orta mektebler ise Beşiktaş Şeref stadyomunda şenlik yapacaklardır. Üniversite ve Kuleli talebeleri ile gençlik teşekkülleri de Fener stadında umumî hareketler - den sonra muhtelif spor gösterileri yapacaklardır.

İstanbul Polis Müdürlüğü

Çorum valiliğine tayin edildiğini yazdığımız İstanbul Emniyet Müdürü Muzaffer Akalının yerine Ankara Emniyet Müdürü Şinasinin tayin edileceği haber verilmektedir.

Şehir Meclisi

Şehir Meclisi nisan devresi toplantısını bugün saat ikide yapacaktır. Bu devrede zabıtai belediye tali - matnamesi ile Kimsesiz Çocuklar Yurdu talimatnamesi ve yatılı mekteblere vilâyet hesabına ücretsiz alınacak talebenin kabulüne aid talimatnamenin müzakeresi vardır.

İhtikâr davaları

Dün Adliyede birçok davalara bakıldı

Kilosu 40 kuruştan satılması lâzım gelen çiviyi, 144 kuruştan sattıkları iddia edilen Galatada Perşembe pazarında Mahmudiye caddesinde nalbur Nikolaki ile kardeşi Perikop, Millî Korunma Kanununa muhalif hareketten İstanbul İkinci Asliye Ceza mahkemesine gönderilmişler - dir. Dün sabah muhakemeleri başlamıştır. Mahkeme, bunlardan Nikolaki hakkında derhal tevkif müzekkeresi kesmiştir.

Tahkikata göre, Maarif Matbaası mubayaa memurları bu nalbur kardeşlerin mağazasına gitmisler, beheri iki buçuk kiloluk 12 paket çivi satın almışlar ve her paket 360 kuruştan hesablanmıştır. Muhakeme edilen kardeşler, şöyle diyorlar:

— Biz, Maarif Matbaası için 8 kiloluk ve 12 paket çivi hazırlamıştık. Çocuklar, telâşla, yanlış olarak ufak paketleri otomobile yükletmişlerdir. Biz; artesi günü bu yanlış - lığı düzeltmek için, matbaaya telefon ettikse de, onlar işi polise ihbar etmiş bulunduklarından, hakkımızda ihtikâr yapmaktan muamele yürütülmüştür..

Şahid sıfatile dinlenilen matbaanın mubayaa memuru Şaban, meselenin suçluların anlattığı gibi olmadığını, pazarlıkta iki buçuk kiloluk beher çivi paketi için 360 kuruş üzerinden mutabık kaldıklarını anlatmıştır. Mahkeme, Maarif Matbaası levazım memuru Fahrinin de dinlenilmesi için, muhakemenin devamını 7 nisan pazartesi 14 e bırakmıştır.

★ Dün İkinci Cezada, üç Millî Korunma Kanununa muhalif hareket davası da bitirilmiştir:

Tepebaşı taksilerinden 1777 nu - maralı otomobilde şoför Osman Sayman, şubatın 19 nucu günü yalnız çift numaralı otomobillerin seyrü sefer etmesi lâzımken, tek numaralı otomobilini işletmiştir. 50 lira para cezası ödeyecektir.

★ Beyoğlunda Ağahamamı cad - desinde kömürcü Ömer kilosu 6 buçuktan satılması lâzım gelen mangal kömürünü kilosu 7 kuruştan sattığından, 25 lira para cezasına mahkûm olmuştur. Ancak, 21 yaşını bitirmediğinden tenzilen 20 lira 80 kuruş ödetilecektir.

★ Nişantaşında Teşvikiye cadde - sinde 125 numarada bakkal Konstantin de, yeşil ve kırmızı mercimeği tespi tedilen fiattan fazlaya sattığı için, 25 lira para cezası vere - cektir.

MAARİFTE

Orta tedrisat müesseselerine alınacak muallimler

Bir müddet evvel, orta tedrisat müesseselerine, münhasıran edebi - yat ve fen fakültesi mezunlarının muallim olarak alınmasına karar verilmişti. Maarif Vekâleti mek - teblerin muallim ihtiyacını göz önünde tutarak bu iki fakülte me - zunlarının ihtiyacı karşılamadığı görüldüğü takdirde, diğer fakülte ve yüksek mekteb mezunlarının da asil ve yardımcı muallim olarak tayin edilmeleri için kararda tadilât yapmıştır.

Bölge mekteb mezunları ilk mekteb muallimi olamıyacak

Bazı üniversite ve yüksek mekteb mezunlarının, İstanbulda kalabilmek için ecnebi ve ekalliyet mekteblerinin ilk kısımlarında muallimlik kabul ettikleri ve bu yüzden Anadolu mekteblerinde muallim sıkıntısı çekildiği görülmektedir. Maarif Vekâleti alâkadarlara yeni bir emir göndererek yüksek mekteb mezunlarına ilk kısımlarda muallimlik verilmemesini, isteyenlerin Anadolu orta mekteb ve liselerine asıl mu - allim olarak tayin edileceğini, İstanbulda kalanların da ancak yardımcı muallim olabileceklerini bildirmiş - tir.

Tahtakale cinayetinin muhakemesi bitti

15 yaşındaki katil bir sene hapse mahkûm oldu

Tahtakalede bir kahvehanede işlenen cinayete aid dava, İstanbul İkinci Ağırceza mahkemesinde dün akşam karara bağlanmıştır.

Suçlu, Halid Sezer adlı bir gençdir. Kısmen kapalı celsede görülen davanın açık celsede bildirilen kararına göre, Tahtakalede bir kahvehanedeki müşterilerden ikisi, prafa oynuyormuş. Halid Sezer gelmiş, iskemlesini masaya doğru çekmiş ve kâğıd oyununu seyre dalmıştır. Bu sırada kahvehane müşterilerinden Osman, iskemlesini alarak, Halid Sezerin yanına oturmuştur. Bu gence elle ve dille sarkıntılıkta bulunmuştur. Halid Sezer de kalkmış, o sırada dışarıya çıkan kahvecinin peşisıra yürümüştür. Müşteriden şikâyet edecekmiş. Osman bunu anlayınca, doğrulmuş, ilerlemiş ve Halid Sezeri bileğinden kavrayarak «beni şikâyete gidiyorsun, ha?» diye sövmüş, yumruklamıştır. Halid Sezer de bıçağını çekerek, Osmanın karnına ve diğer bazı yerlerine hız, la üstüste bir kaç defa saplamıştır. Osman, aldığı yaraların tesirile ölmüştür.

Mahkeme, suçlu Halid Sezerin Osmanı tehevvüren ve kasden öldürdüğü neticesine varıp, 18 sene hapsine karar vermiştir. Osmanın sarkıntılığını ve yumruklamasını tahrik sayarak, 18 seneyi 6 seneye indirmiştir. Halid Sezer, o sırada 15 yaşını bitirmediğinden, bu cihetten de 6 senenin bir seneye indirilme - sini kararlaştırmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Muayene edilecek asansörler

Şehirdeki asansörlü apartıman sahibleri nisanın on beşine kadar Belediyeye müracaatle asansörleri hakkında beyanname vermeğe mecbur tutuldukları yazılmıştı. Şimdiye kadar 170 asansör sahibi Belediye makine şubesine müracaat ederek bunların plânlarile birlikte birer beyanname de vermişlerdir. 30 kadar asansör sahibi de henüz müracaat etmemiştir. Müracaat vâki oldukça Belediye makine şubesi mahalline mühendis göndererek bunları muayene ve muvafık olanlara işleyebilmeleri için müsaade vermektedir.

Aylık tramvay karneleri

Tenzilâtlı tramvay aylık karneleri bu günden itibaren satışa çıkarılacak ve ayın dördünden itibaren de tatbik edilecektir.

840 kuruş olan sivil birinci mevki karneleri 762, 600 kuruşa olan sivil ikinci mevki karneleri 525 kuruşa indirilmiştir. Talebe karneleri birinci mevkide 480, ikinci mevkide 240 kuruştur.

Aktarma biletler de 4 nisandan itibaren tatbik edilecektir.

Yeniden yapılacak yollar

Belediye yeni sene bütçesi ile kabul ettiği tahsisatla yol inşaatına girişmiştir. Taksim stadyomunun bulunduğu mahalde yapılacak olan İnönü gezgisi mahallinin mecra ve ıskaraları 13,000, baca inşaatı da 7,500 liraya, Beykoz - Akbaba - Anadolu Fener yolunun inşası 26,000 liraya, Üsküdar meydanının tanzimi 10,200 liraya ihaleye çıkarılmıştır.

ADLİYEDE

Çanta hırsızları mahkûm oldu

Mahmudpaşa ile Sultanhamamı arasındaki yolda Mükerrem isminde bir kadının el çantasını aşır - maktan Ahmed ve arkadaşı İbra - him, mahkemeye verilmişlerdi. Sultanahmed Birinci Sulh Ceza mahkemesinde, dün mevkufen muha - kemeleri sonunda, Ahmed 9 ay on gün, İbrahim 4ay on beş gün hapse mahkûm olmuşlardır.

HEM NALINA MIHINA

İnönü zaferi

İnönü zaferi ne zaman kazanılmıştır? 30 martta mı, 31 martta mı, 1 nisanda mı? Çünkü bu üç tarihi, o büyük zaferin kazanıldığı gün olarak ileri süren vesikalar vardır.

Meselâ, «Onbeşinci Yıl Kitabı» adile neşredilen büyük eserin «On beş yılın kronolojisi» faslında, İnönü muharebesinin 30 mart 1921 de vuku bulduğu yazılıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi matbaası tarafından 23 nisan 1922 - 1338 de neşredilen «Yirmi üç nisan takvimi» İkinci İnönü meydan muharebesinin 28 martta başladığını ve 31 martta kazanıldığını kaydeder.

Ebedî Şef Atatürkün «İnönü muharebe meydanında Metres tepede Garb Cephesi Kumandanı ve Büyük Erkânıharbiye Reisi İsmet Paşaya» diye çektiği o meşhur tarihî tebrik telgrafnamesi 1 nisan tarihlidir.

Acaba bu üç tarihten hangisi doğru? İkinci İnönü meydan muharebesi ve zaferi hakkında yazılan bütün kitabları okuduktan sonra şu kanaat ve neticeye vardım: İkinci İnönü meydan muharebesi 26 mart 1921 günü akşamı başlamış ve yedi gün sürdükten sonra, 1 nisan günü bitmiştir. Nitekim, o zaman 61 inci fırkanın başında bu muharebeye iştirak etmiş olan muhterem emekli Orgeneral (şimdi meb'us) İzzeddin Çalışlar «İstiklâl harbinde İkinci İnönü muharebesinde 61 inci fırka» adlı kitabında şöyle diyor:

«İkinci İnönü meydan muharebesi, 26 mart 337 (1921) günü akşamı sağ cenahta 61 inci fırkanın muharebesile Gündüzbeyde başlamış ve 1 nisan 337 akşamı gene ayni mahalde 61 inci fırkanın son hücumu ile hitam bulmuştur. Muharebe 26, 27, 28, 29, 30, 31 mart ve 1 nisan, yani yedi gün devam etmiştir.»

Fakat bir nokta var; İkinci İnönü muharebesi 1 nisan günü akşam üstü bitmiştir amma, İkinci İnönü zaferi 31 mart - 1 nisan gecesi kazanılmıştır. Düşmanın eline geçmiş olan Metres tepenin o geceyarısı istirdadı zaferin müjdecisi olmuştur. Şu halde İkinci İnönü zaferini 31 mart günü gibi 1 nisan günü de kutlamak mümkündür. Resmî bir bayram olmadığı için günü kat'iyetle tespit edilmemiştir.

31 martı 1 nisana bağlayan gece kazanılmış olduğu için, onu ister 31 martta, ister 1 nisanda elde edilmiş farzediniz. Yarım gün evvel, yarım gün sonra, saati ve tarihi ne olursa olsun, zafer bizimdir. Bu zafer, Türk İstiklâl harbinin, Türk tarihinin birer dönüm noktası teşkil eden şanlı vakıalardan biridir. O meydan muharebesinin mümeyyiz vasfını Ebedî Şef Atatürk Ankaradan Metres tepedeki kahraman ve muzaffer kumandana gönderdiği tebrik telgrafının şu şaheser cümlesile işaret etmiştir:

«Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz.»

İkinci İnönü zaferini, sanki dün veya bugün kazanılmış gibi, taptaze bir heyecanla anarken gözlerimiz düşmanla beraber milletin makûs talihini de yenen Büyük Türke dikilmiştir. 20 sene evvelki İnönü ebedî zafer yolunda bir merhale olmuştur. Bugün hâlâ o yolun yolcusuyuz. 1921 nisanının birinci günü güneş batarken bitmiyen ve ertesi sabah doğan güneşle beraber yeniden başlayan ve ebediyete kadar sürecek olan millî vazife, millî hamle devam ediyor. Lozandan sonra barış içinde terakki, irfan ve medeniyet sahalarında devam edegelen bu hamle, yarın gene harb meydanlarına intikal edebilir. İstiklâli ve yurdu korumak davası gene süngülerimize teveccüh edebilir. O zaman, Ankara radyosundaki ince saz susar, Trakyadaki bataryalar konuşmağa başlar. O zaman, İnönünün kumandasında, tıpkı İnönündeki cesaret, iman ve şehametle dövüşürüz. 20 yıl önce, İnönünde, iki buçuk misli üstün bir ateş kudretini yenecek bir ruh sağlamlığı göstermiştik, yarın icab ederse on misli fazla kuvvetlerle dövüşmekten kaçınmayız, yılmayız.

İnönü zaferi, bizim için bir tefahür ve gurur kaynağı değil; bir ilham ve iman membaıdır. İnönünde iki defa muzaffer

(Arkası sahife 3 sütun 1 de)

Küçük Hikâye

Balo dönüşü

Hamdi Varoğlu

Selâmi, Nedretin mantosunu çıplak omuzlarına örttü. Kapıdan çıktılar. Vakit henüz geceyarısıydı. Cadde, bu ılık yaz gecesinin sessizliği ortasında, tenha, durgun uzanıp gidiyordu. Sokağa adım atar atmaz, yüzlerinde, hafif bir damlanın ıslak temasını duydular. İki adım sonra, damlalar arttı ve birdenbire, bu damlalar, şiddetli bir sağanak haline geldi. Nedret, geri dönmüş, koşa koşa, çıktıkları kapının içini siper almıştı.

Yağmur devam edeceğe benzeyordu. Selâmi:

— Gidip bir otomobil bulayım.

Dedi ve koşa koşa uzaklaştı. Nedret onu gözlerile takib etti. Delikanlının, bardaktan boşanırcasına yağan yağmur altında, kendisine hizmet etmek için, canla başla ileri atılışı, ona gayrişuurî bir haz veriyordu. Baloda, Selâmi, onun yanından hiç ayrılmamış, mütemadiyen onunla dans etmiş, sırf onunla meşgul olmuştu. Bir hafta evvel bir ahpab evinde tanıdığı, o akşam ikinci defa olarak buluştuğu bu delikanlı ile fazla teklifsiz olmayı aklından geçirmemekle beraber, onun üzerinde yaptığı tesiri memnuniyetle görüyor, nefsine itimadı artıyordu.

Selâmi, biraz sonra, bulduğu taksi ile geldi. Nedrete:

— Hangi tarafa gideceksiniz?

Diye sordu. Genc kadın, İstanbul tarafında bir adres verdi; Selâmi, adresi şoföre söyledikten sonra, Nedretin yanına oturdu, kapıyı kapadı. Aynı zamanda, ona doğru hafifçe eğilerek:

— Müsaade buyurur musunuz?

Diye sormuştu. Hareket halinde bulunan bir otomobil içinde idiler; müsaadeyi isteyen, sel gibi bir yağmur altında, iliklerine kadar ıslanarak kendisine otomobil getiren adamdı; ve nihayet bir emri vaki karşısında idi. Esasen, Selâminin, müsaade isteyen sesi, ricadan ziyade, arzusunun kabul edileceğine emin bir kimsenin emir verişini andırır bir ahenkle çıkmıştı. Nedret, hiç cevab vermedi; fakat sessizliği, kabul manasını taşıyordu.

Selâmi, gidecekleri mesafenin kısalığını düşünerek, mukaddemeye, hazırlığa müsaid olmıyan birkaç dakikalık zamanı azamî istifade ile kullanmağa karar vermişti. Baloda, Nedrete karşı aldığı hürmetkâr vaziyeti ve lisanı terketmeden, sesini şoföre işittirmemek için kabil olduğu kadar pes perdeden konuşarak; birdenbire, içinin bütün ateşini dökmeğe başladı. Ürkütmemek için genc kadına fazla sokulmuyor, yalnız, sesine derdli bir ahenk vermeğe çalışarak, kendisini ilk defa gördüğü gündenberi, hayalinin, gözünün önünden nasıl gitmediğini, anî bir ateşle tutuşan kalbinin, onun aşkile nasıl durmadan çarptığını, anlatıyor, anlatıyordu.

Nedret, yarı mahçub, yarı memnun, dinleyordu. Gerçi, bir hafta evvel ilk tanıştıkları gün; sonra bu akşam, Selâminin her hali, peşini bırakmamağa karar verdiğini kâfi derecede gösteriyordu. Fakat, ne de olsa, otomobildeki bu ilânı aşkı, hiç aklından geçirmediği için, genc kadın, bu anî vaziyet karşısında bir parça şaşalamıştı.

Nihayet, otomobil, Selâminin lâfını, en hararetli yerinde kesen bir sadme ile durdu. Nedretin evine gelmişlerdi. İndiler. Parasını alan şoför, uzaklaştı. O zaman, Selâmi, ısrara başladı. Mutlaka eve girmek, orada, beş dakika, sadece beş dakikacık, etrafı kapalı bir yerde bulunmanın verdiği itminan içinde, ev mahremiyeti içinde, ona aşkını, bütün samimiyetile, bütün azametile anlatmak isteyordu. Ne olurdu? Fazla değil, beş dakikacık müsaade isteyordu. Sonra, çekilip gidecek, bir köle gibi, uzaktan bir emir, bir işaret bekleyecek, çağırılmadan gelmiyecek, rahatsız etmiyecekti.

Nedret, şimdi, otomobildeki haleti ruhiye içinde değildi. Birdenbire, nasıl olduğunu kendi de bilmeden, bambaşka türlü düşünmeğe başlamıştı. Kendisini daha ikinci defa olarak gören bir erkeğin bu küstahça ısrarı, evine girmek için müsaade isteyecek kadar ileri giden bu sırnaşıklığı, onun kadın gururunu birdenbire incitmişti. Evini, içine girip saklanabileceği bir kale gibi gördü. Haykırmamak, karşısındakini koğmamak için kendini zor zaptederek:

— Düşüneyim. Başka zaman. Bakalım. Sonra, sonra..

Dedi. Zili çaldı. Açılan kapıdan içeri hızla girdi ve kapıyı, Selâminin yüzüne şiddetle örttü. Kapıcıya, adeta nefes nefese:

— Aman, rica ederim, kapıyı açma, dedi, peşime bir adam düştü. Bak, hâlâ kapıyı çalıyor. Sakın açma, istediği kadar çalsın!

Nedret apartımanına girdi; soyundu, yattı, fakat uyuyamıyordu. Kendisini, birdenbire yapyalnız hissetmeğe başladı. O zamana kadar, bu yalnızlığını hiç düşünmemiş değildi. Selâmiyi kapının önünde bırakacak kadar nefsine hâkim oluşu, şimdi ona hiç zevk vermiyor, bu hareketini manasız buuluyor, adeta yaptığına nedamet duyuyordu. Bu nedametini, merhamete, kapının önünde bırakıverdiği erkeğin acıklı hali karşısında duymağa başladığı ezaya atfediyordu. Selâmi, belki de, hâlâ ümid içinde, hâlâ kapının önünde idi. Pencereyi açtı, baktı. Evet, delikanlı kapının önünde duruyordu ve Nedretin kulağına, binanın içinde durmadan öten bir zil sesi geliyordu.

— Keşke bıraksaydım, girseydi, diye düşündü. Salonda yarım saat oturup giderdi. Bana ne zararı dokunabilirdi, sanki? Fazla sırnaşıklık ederse, bir parça ümid verir, nasıl olsa gönderirdim. Hiç olmazsa, ben de rahat rahat uyurdum.

Ve genc kadın, şimdi kulağında büyümeğe başlayan zil sesini duymamak için, başını yastıklara gömerek; içeri girmekte ısrar eden Selâmiyi, hizmetçisini gönderip yukarıya çağırmakla çağırmamak arzuları ortasında bocalaya bocalaya, sabaha karşı, bir parça daldı.

Ertesi sabah uyandığı zaman, Selâminin bir gece evvelki zavallı halini düşündü ve son mukavemet arzuları da kırıldı. Hiç yoktan, kendi ayağile teptiği bir saadetin enkazı ortasında kalmış gibi mahzundu. Evde oturamadı. Bir parça hava almak kararile giyindi, saat on bire doğru evden çıktı.

Kapıcının odası önünden geçerken durakladı. Sormak isteyor, cesaret edemiyordu. Nihayet, seslendi. Kapıcı, odasından çıkınca:

— Dün gece... dedi, o adam kapıyı çok çaldı mı?

— Aman efendim, ne söylüyorsunuz! Saat üçe kadar, boyuna çaldı, durdu.

— Ey?.. Sonra?

— Sonra, açtım. Ama, biliyor musunuz hanımefendi, eğer siz tenbih etmeseydiniz, beş dakika sonra açıp herifi defleyecektim. Burada olsanız, siz de bana hak verirdiniz. O ne kapı çalıştı o. Hiç durmadan, zır, zır, zır, zır... Baktım olacak gibi değil. Apartıman halkı uykudan uyanacak. Herif, bana da rahat vermiyor. Zırıltıdan kafa, beyin kalmadı ki uyku uyuyayım. Sonra, düşündüm. Adamcağızın, yağmur altında haline de acıdım. Ne yağmurdu o! Bari, dedim, açayım da, «Ayol, beyhude çalıp durma, içeri giremezsin!» diyeyim, hiç olmazsa ümidini kessin, defolup gitsin.

— Ey... Sonra?

— Sonrası, açtım, işte.

Nedretin kalbi hızlı hızlı atmağa başladı. Bütün kanı, yanaklarına hücum etti. Kapı açıldıktan sonra, Selâmi acaba ne söylemiş, kapıcıdan aldığı ters cevab karşısında acaba nasıl bir sukutu hayalle, boynunu büküp gitmişti? Yutkundu, bir cesaretle tekrar sordu:

— Sonra... Ne oldu?

Kapıcı, bol bir kahkahayı zaptetmek ister gibi ağzını elile kapadı. Başını iki tarafa sallayarak:

— Ne olacak, hanımefendi! dedi, adamcağızın pardesüsü kapıya sıkışmış; onu kurtarmak için çalar dururmuş, fıkara!

RADYO

Bu günkü program

8,00 Program	18,45 Köy sazı
8,03 Haberler	19,00 Müzik (Pl.)
8,18 Müzik (Pl.)	19,10 Piyano
8,45 Yemek listesi	19,30 Haberler
★	19,45 Konuşma
12,30 Program	19,50 Fasıl heyeti
12,33 Şarkılar (Pl.)	20,15 Rad. gazetesi
12,50 Haberler	20,45 Orkestra
13,05 Şarkılar (Pl.)	21,30 Konuşma
13,20 Müzik (Pl.)	21,45 Koro
★	22,30 Haberler
18,00 Program	22,45 Caz (Pl.)
18,03 Caz (Pl.)	23,30 Kapanış
18,30 Konuşma	

VEFAT

Trabzon eşrafından Nemlizade Salim duçar olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bu günkü salı günü öğleyin Fenerbahçe Kalamış caddesindeki 15 numaralı hanesinden kaldırılarak namazı Kızıltoprak camiinde kılındıktan sonra Karacaahmeddeki aile kabristanına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eylesin.

İSTANBUL Umum Sigorta Şirketi

İstanbul Umum Sigorta şirketi hissedarları heyeti umumiyesi, şirketin Galatada Sigorta hanı binasında bulunan idare merkezinde 29 mart 941 tarihinde sureti adiyede toplanarak idare meclisi ve murakıbların raporlarını okuduktan ve 1940 senesi bilânço ve kâr ve zarar hesablarının tasdikinden ve idare meclisinin ibrasından sonra:

1 — Hisse başına faiz ve temettü olarak 1 nisan 1941 tarihinden itibaren safi (150) kuruş dağıtılmasına ve kâr ve zarar hesabının bakiyesi olan: 7573,— liranın gelecek seneye devrine,

2 — Bay M. Sulfinanın tekrar azâ seçilmesine,

3 — İdare meclisi azalarına senei sabıka misillû ücret itasına,

4 — İdare meclisi azalarının Ticaret Kanununun 323 üncü maddesine tevfikan şirketle icrayi muamele etmelerine ve 324 üncü maddesine tevfikan iş görebilmelerine salâhiyet itasına,

5 — Bay İhsan Ali, Bay A. B. Dalecyo ve Bay Timoleonun 1941 senesi murakıblığına tayinile beherine ikişer yüz lira ücret verilmesine,

6 — Şirket mevcudatından tensib edilecek miktarının muhtelif borsalarda resmen kabul edilmiş esham ve tahvilât üzerine yatırılarak tenmiye hususunda idare meclisine salâhiyet itasına karar verilmiştir.

İstanbul Umum Sigorta Şirketi hissedarlarına:

Hissedarlar heyeti umumiyesinin yukarıdaki kararı mucibince hisse başına faiz ve temettü olarak 16/16 No. lu kuponlar mukabilinde safi (150) kuruşu tahsil etmek üzere 1 nisan 1941 tarihinden itibaren Galatadaki Osmanlı Bankası gişelerine davet olunurlar.

İdare Meclisi

Moda Deniz KULÜBÜNDEN:

30 mart 1941 pazar günü yapılan umumi heyet toplantısında ekseriyet hasıl olamadığından 6 nisan pazar günü saat 15 te kulüb merkezinde ayni ruznameyi tezekkür etmek üzere toplanacağı ilân olunur.

Müdiriyet

RUZNAME:

1 — İdare heyetinin raporu,

2 — 1940 bilânço ve hesabı kat'iyesi,

3 — 1941 bütçesi,

4 — Murakıblar raporu,

5 — İdare heyeti seçimi.

ZAYİ — İnebolu askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

318 doğumlu Mehmed Emin oğlu Mustafa Karaali

İstanbul Belediyesi ilânları

Haseki, Cerrahpaşa ve Zührevî Hastalıklar hastanelerile Zeyneb-Kâmil Doğumevi, İstanbul, Beyoğlu ve Üsküdar Sarî Hastalıklar Mücadele merkezleri hayvanatının yıllık ihtiyacı için alınacak 11900 kilo saman ve 6700 kilo ot temdiden açık eksiltmeye konulmuştur. Mecmuunun tahmin bedeli 1216 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 91 lira 52 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 14/4/941 pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve 941 yılına aid Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (2581)

İçel P.T.T. Müdürlüğünden:

1 — Mersinin Belenkeşlik köyüne 8 kilometre mesafedeki Bozalan ormanından kesilerek Mersin istasyonunda teslim edilmek şartile 1815 aded 6 metrelik, 690 aded 7 metrelik, 1130 aded 8 metrelik ve 100 aded 9 metrelik ki cem'an 3735 aded çıralı çam telgraf direği kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Beher adedine 5 lira tahmin edilen direklerin mecmu bedeli 18675 lira olup muvakkat teminatı 1400,65 liradır.

3 — İhale 14/4/941 tarihine musadif pazartesi günü saat 11 de Mersinde P. T. T. merkezinde müdürlük odasında yapılacaktır.

4 — İsteklilerin şartnamede yazılı vesaikle kapalı teklif mektublarını 14/4/941 günü saat 10 a kadar sözü geçen odada komisyon reisliğine vermiş bulunmaları lâzımdır.

5 — Bu işe aid şartname Mersinde, Ankarada, İstanbulda ve Adanada P. T. T. müdürlüklerinde bedelsiz olarak verilir. «1699» (2353)

Tekirdağ Daimî Encümeninden:

Tekirdağ Memleket hastanesi için seyyar dezenfeksiyon bir etüv makinesi alınacaktır. Tekirdağında hastaneye teslim muhammen bedeli 1200, muvakkat teminat miktarı 90 lira olup ihaleden önce yatırılmış olması lâzımdır.

İhale 11/4/941 tarihine musadif cuma günü saat 15 te Vilâyet Daimî Encümeninde açık eksiltme usulile yapılacaktır.

Makinenin cins ve evsaf ve mahiyetini gösterir hususî ve fennî şartnameleri ilân tarihinden itibaren her gün Vilâyet Daimî Encümeni kaleminde görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte hazır bulunmaları ilân olunur. (2403)

Kâr tevzii

(Emlâk ve Eytam Bankasından:)

B. tertibi hisse senedlerimize beher hisse itibarile 1940 senesi için verilmesi hissedarlar umumî heyetince kararlaştırılan 184 kuruşluk safî kârın 8 No.lı kupon mukabilinde Ankara Merkez Şubemizce, İstanbul ve İzmir Şubelerimizce 1/4/941 tarihinden itibaren dağıtılacağı ilân olunur. (2571)

Çankırı Belediyesinden:

Aşağıda cins ve muhammen bedeli yazılı malzemenin satılması 10/4/941 tarihine kadar açık arttırmaya konmuştur.

Taliblerin bu muhammen bedel üzerinden Belediyeye verecekleri % 7,5 nisbetindeki teminat makbuzlarını hâmilen ihale günü olan 10/4/941 tarihine musadif perşembe günü saat 15 te Çankırı Belediyesinde bulunmaları ilân olunur. (2268)

Tutarı L. K.	Fiatı	Miktarı	Miktarı	CİNSİ
455 70	0,70	651 Kg.	25 M,M	Müstamel bakır tel
899 50	0,70	1285 Kg.	16 M,M	» » »
473 90	0,70	677 Kg.	10 M,M	» » »
199 50	0,70	285 Kg.	0,6 M,M	» » »
150 00	0,50	300 Kg.		Hurda bakır tel
400 00	4,00	100 Mt.	3 X 16 X 10	Müstamel yeraltı kablosu
2578 60				

Seyhan Defterdarlığından:

1 — Hazineye aid Karataş dalyanının balık avlamak hakkile % 12 saydiye resminin 20 mart 941 tarihinden itibaren 3 senelik icar ve iltizamı kapalı zarfla arttırmaya konulmuştur.

2 — Senelik icar ve iltizam bedeli muhammeni 10,000 on bin lira olup 3 seneliği 30.000 otuz bin liradır.

3 — Arttırma 7 nisan 941 tarihine musadif pazartesi günü saat 15 te Defterdarlıkta müteşekkil Komisyonda yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı muhammen bedelinin yüzde yedi buçuğu olan 2250 liradır.

5 — Talib olanların teklif mektublarile teminat mektublarını arttırma ve eksiltme ve ihalât kanununun 32 - 35 inci maddeleri mucibince 7 nisan 941 tarihine musadif pazartesi günü saat on beşte Komisyona tevdi etmeleri ve şartnameyi görmek için de Adana Millî Emlâk kalemine müracaatleri ilân olunur. (2240)

Çankırı Belediyesinden:

Aşağıda cins ve muhammen bedeli yazılı malzemenin satılması 10/4/941 tarihine kadar açık arttırmaya konmuştur.

Taliblerin bu muhammen bedel üzerinden Belediyeye verecekleri % 7,5 nisbetindeki teminat makbuzlarını hâmilen ihale günü olan 10/4/941 tarihine musadif perşembe günü saat 15 te Çankırı Belediyesinde bulunmaları ilân olunur. (2269)

Tutarı L. K.	Fiatı	Miktarı	Eb'adı	CİNSİ
95 50	7 00	13,65 M.T.	150 X 10	Çift katlı müstamel kösele kayış
25 00	25 00	1 aded	330 X 150 X 170	Roliman yatak
10 00	10 00	1 »	330 X 55 X 170	Kasnak
10 00	10 00	1 »	270 X 50 X 140	Kasnak
40 00	40 00	1 »	1110 X 170 X 150	Kasnak
100 00	100 00	1 »		Hurda Sitroen marka benzin otomobil motörü
50 00	25 00	2 »		Müstamel emme basma tulumba bir pusluk
75 00	75 00	1 »		Müceddet elle müteharrik kompresör makinesi 50 atmosfer hava basabilecek evsafta
60 00	3	2000 Kg.		Hurda pik, voland, piston ve silindirden ibaret.
456 50				

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

İaşesi Haraya aid «70» lira aylık ücretli marangoz ustalığı münhaldir. Taliblerin bina, atelye, mobilye ve marangozlukta tam bilgisi olması lâzımdır. İsteklilerin aşağıdaki vesaiki göstermesi mecburidir:

1 — Nüfus tezkeresi,

2 — Hüsnühal mazbatası,

3 — Evvelce bir yerde çalışmışsa bonservisi,

4 — Sağlık raporu.

Bütün bu vesikalarile birlikte 5 nisan 941 tarihine kadar bir dilekçe ile bizzat Haraya müracaat etmesi ilân olunur. (2338)

Yazan: *Lajos Zilahy* — 10 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Yanika, masa örtüsünün saçaklarile oynuyor ve derin, derin düşünüyordu. Peter, nefes almaktan bile çekinerek, onun her hareketini takib ediyordu. Çok geçmeden, harbiyelinin de bu hususta kendisinden fazla bir şey bilmediğini anladı. Yanika, dudaklarını bükerek, mırıldandı:

— Kimbilir, dünya hali bu!.. Her şey mümkündür.

Kızlar salona döndüler. Olga yüzünün pudrasını, dudağının rujunu tazelemişti.

Miett pişkin ve kibar bir ev hanımı tavrile Peter'den sordu:

— Çay mı emredersiniz, sütlü kahve mi?

— Teşekkür ederim efendim. Çayı daha fazla severim.

— Ya sen Yanika?

— Ben, her ikisinden de isterim.

Olga; atıldı:

— Pekâlâ! Yalnız şunu bil ki; eğer ikisini birden içmezsen, fincanları başına geçiririm.

Peter, hayatın bu garib cilevsine şaşıyordu. Daha bir kaç saat evvel, Miett'le buluşup, bir, iki kelime konuşmak bile onun için erişilmez bir hayal iken, şimdi burada, onun evinde oturuyor ve hususiyetine aid bir çok şeyler öğrenmiş bulunuyordu.

Tomi, çay masasının hazırlandığını hissetmiş gibi, kuyruğunu sallayarak salona girdi. Peter, hemen köpeği kucağına aldı. Başını okşayarak Miett'ten sordu:

— Kaç yaşındadır?

Onun yerine Olga cevab verdi:

— Miett'in yaşını mı öğrenmek istiyorsunuz?

Peter, kızın ümid ettiği gibi bozulmadı.

— Miett'in yaşını biliyorum, dedi. Biraz evvel Yanikadan öğrendim.

Miett, elini kaldırarak Yanika'yı tehdid etti:

— Bana aid sırları, ne hakla ifşa ediyorsun? Bir daha böyle bir şey yaparsan sonra karışmam!

Gülümsiyerek Peter'e döndü. Gayet mühim bir meseleden bahsedecekmiş gibi bir müddet düşündü. Kadınların ekseriyetle çocukları veya köpekleri hakkında izahat verecekleri zaman böyle pozlar takındıklarını bilen Peter, büyük bir ciddiyetle genc kızın cevabını bekliyordu. Miett, nihayet söze başlıyabildi:

— Efendim, Tomi geçen yaz sekiz yaşını doldurdu. Şimdi erkekliğinin en güzel ve en olgun çağındadır. Onu aldığım zaman üç aylıktı. Kendim büyüttüm.

Mili, elinde büyükçe bir gümüş tepsi ile içeri girdi. Fincanları, ortadaki yuvarlak masanın üstüne sıraladı. Hepsi çay içiyorlardı. Yalnız, Yanika'ya ayrıca bir fincan da sütlü kahve getirilmişti. Yanika, derhal işe girişti. Fincanları yakaladı. İkisini birbirine karıştırmağa başladı.

Olga, tiksinerek haykırdı:

— Ne yapıyorsun? Çıldırdın mı?

— İkisini de mutlaka içmekliğim lâzımgeldiğini sen söylemedin mi?

Olga, yüzünü buruşturdu:

— Aman ne iğrenc şeysin Yanika!

Yanika ciddiyetini bozmadı:

— Bunda, bu derece hayret edilecek ne var anlayamıyorum? Ben, orta mektebe giderken, bir gün arkadaşlarla bahse tutuştuk. Genc bir ipekböceğini diri, diri yedim ve bir penkülerini aldım.

Bu sözler, kızların midelerini altüst etti. Olga, elindeki fincanı bıraktı. Ayağa kalktı. Rengi sapsarı olmuştu. Kendini biraz ilerideki bir koltuğun üstüne attı.

Yanika sözüne devam etti:

— Canım ne oluyorsunuz? Genc ipekböceğinin lezzetini bilseniz, her halde böyle yapmazsınız.

Miett, elini masaya vurdu:

— Şimdi, kulağından tutunca seni kapı dışarı atarım!

Yanika, göğsünü şişirerek cevab verdi:

— İşte bunu yapamazsın küçük hanım.

Sonra, sanki hiç bir şey olmamış gibi, gayet tabiî bir tavırla önündeki fincanı karıştırmağa koyulud.

Miett, bütün gayretine rağmen, onun bu haline gülmekten kendini alamadı.

Yanika'nın, kızların arasında muvaffak olmasının yegâne sırrı, hududsuz küstahlığı idi. Peter, bunun daha ilk günden farkına varmıştı.

Olga, Yanika'nın ensesine bir tokat vurarak yerine oturdu.

Peter, zarif ve kıvrak hareketlerle pasta dağıtan, küçük, güzel eli, Miett'in elini seyrediyordu. Bu el, önünde bir kuş gibi çırpındıkça, kalbi hızlı hızlı atıyor, dimağında onun bütün vücudünün çıplak güzelliği canlanıyor, gaşyoluyordu.

İçini çekerek, kendi kendine söylendi:

— Bu güzel kız benim karım olsaydı, ne kadar mes'ud olurdum.

Olga, Peter'in yüzüne bir pasta kırıntısı attı:

— Beyefendi! Bu ne dalgınlık böyle?

Peter, bir lâhza şaşırdı. Yan gözle Miett'in yüzüne baktı. Genc kız, sanki onun zihninden geçenleri anlamış gibi kızardı.

Genc adamın oturduğu yerden Miett'in odası mükemmel görülüyordu. Oda beyazlara bürünmüştü. Duvarın yanında, parlak, büyük bir nikel karyola duruyordu.

Salonda küçük, güzel bir kütüphane vardı. Çaylarını içtikten sonra hep birlikte kitabları tetkik etmeğe başladılar. Olga, izahat verdi:

— Bu kütüphane Miett'le benimdir. Adını Leylâk Kütüphanesi koyduk.

— Bu neden icab etti?

— Çünkü; bizi sıkı bir kontrol altında tutuyorlar ve açık yazılmış kitabları okumaktan şidetled menediyorlar. Binaenaleyh, bu kütüphaneye ancak bizim gibi masum aile kızlarının yüzlerini, gözlerini açmıyacak kitablar girebilr.

Çapkınca gözünü kırparak Peter'in kulağına fısıldadı:

— Maamafih aralarında bir kaç tane gayet enteresan kitab vardır. Sakın bu söylediklerimi beybaba duymasın.

— Beybaba kim?

— Miett'in babası. Bütün apartıman halkı onu Beybaba, diye çağırır.

Peter'in eline bir kitab geçti. Miett'e döndü:

— Bu kitabı okumak üzere bana verir misiniz?

— Memnuniyetle efendim.

Miett, bunu gayet tatlı bir sesle söylmişti. Kızın bu hali, Peter'in kalbini cesaret ve istikbal hakkında çok hoş vaidlerle doldurdu.

Hakikati söylemek lâzımgelirse, Peter bu kitabı okumak için istemiyordu. Onun gayesi büsbütün başkaydı. Birisinden emanet bir kitab alınca, onu geri vermek te lâzımdı. Yahud aradan bir kaç gün geçtikten sonra, kitabı henüz iade edemediğini söylemek bahanesile telefon etmek te mümkündü. Hulâsa, böyle bir kitab, aradaki münasebatın devamı, hattâ daha ziyade derinleştirilmesi bakımından çok faydalı olabilirdi.

Olga:

— Müsaade ederseniz, paket yapalım, diye kitabı elinden aldı.

Olga, dıaşrı çıktı. Bir iki dakika sonra Miett de ortadan kayboldu.

Aradan oldukça uzun bir zaman geçti. Kızlar salona döndüler. Kitabı, büyük bir itina ile sarmış ve bağlamışlardı.

Peter, paketi, teşekkür ederek aldı.

Yarım saat kadar daha oturdular. Yanika, saatine baktı. Gözlerini hayretle açtı:

— Vay canına! diye söylendi. Vakit amma da geçmiş.

Kalktılar. Antrede, ayrılırken Peter, Miett'ten sordu:

— Sizi telefonla arayabilir miyim?

Genc kız, şaşırdı. Bu suale ne cevab vereceğini kestiremedi. Vaziyeti kurtarmak için hiç duymamış gibi yaptı. Yanika'nın şapkasını başına geçirdi. Gülerek Peter'e döndü:

— Nasıl yakıştı mı?

Yanika, sert bir hareketle topuklarını vurdu. Esas vaziyeti aldı.

Miett, hayretle yüzüne baktı:

— Bu akşam, sana ne oluyor kuzum? Yoksa çıldırdın mı?

— Neden? Bir harbiye talebesinin, bir üstteğmenin karşısında esas vaziyeti almasından daha tabiî bir şey olur mu?

Miett bir kahkaha attı:

— Bu üstteğmen ben miyim?

— Tabiî. İki yıldızın var!

Genc kızın, anlamadığını görünce ilâve etti:

— Gözlerin!

Olga, artık hazırlanmıştı. Peter'e seslendi:

— Sakın kitabı kaybetmeyin!

(Arkası var)